

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/356/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203703
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7813203703.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov JUDr. Petra Tutka a JUDr. Andreja Šalatu v spore žalobcu CD Consulting, s.r.o., so sídlom v Brne, Příkop č. 843/4, Zábřovice, Česká republika, IČO: 26429705, proti žalovanému H. D.E., A.. X. X. XXXX, W. Q. W., W. Č.. XXX, o zaplatenie 816,45 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.4.2016 č.k. 4C/349/2013-88 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu podanú podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu zmenkovú sumu vo výške 816,45 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 826,45 eur od 3.4.2010 do 19.6.2011 (t.j. 915,28 eur), zo sumy 821,45 eur od 20.6.2011 do 29.7.2012 (t.j. 833,76 eur), zo sumy 816,45 eur od 30.7.2012 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 826,45 eur od 5.8.2010 do 19.6.2011 (t.j. 43,46 eur), zo sumy 821,45 eur od 20.6.2011 do 29.7.2012 (t.j. 54,97 eur), zo sumy 816,45 eur od 30.7.2012 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 2,75 eur a náhrady trov konania. Konanie o zaplatenie 0,19 % denného zmenkového úroku zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení poukázal na tvrdenie žalobcu, že ako indosatár je nadobúdateľ všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 9.4.2009 na zmenkovú sumu 826,45 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 3.4.2010. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, avšak vystaviteľ doposiaľ nič nezaplatil. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Ďalej súd prvej inštancie poukázal i na argumentáciu žalobcu k súdom doručenému mu listinnému dôkazu - úverovej zmluve so všeobecnými podmienkami, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah, a tak súd je oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť a následne zobral žalobu späť čiastočne o 0,19 % denný zmenkový úrok a v tejto časti navrhol konanie zastaviť.

3. Súd vykonal dokazovanie v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b) v spojení s článkom 9 ods. 1 až 3 Nariadenia, a to oboznámením sa so zmenkou zo dňa 9.4.2009, ako aj so zmluvou o úvere zo dňa 9.4.2009 uzavretou medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., vrátane

všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorých zistil, že zmenka bola vystavená žalovaným v Rožňave dňa 9.4.2009 k číslu zmluvy XXXXXXX, s textom: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s.r.o. IČO: 35807598, Pribinova 25, 81109 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri OS Bratislava I, oddiel s.r.o., vložka č. 23636/B“. Do zmenky bola vpísaná suma 826,45 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 3.4.2010 a splatné: POHOTOVOSTĚ s.r.o., Pribinova 25, 81109 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“ a na jej rube je uvedené: namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 030 00 Praha, Česká republika, IČO: 26429705, POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Jaroslav Fuchs, konateľ a nečitateľný podpis. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, IČO: 35807598 a žalovaným dňa 9.4.2009 zistil, že žalovanému bol poskytnutý úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom v mesačných splátkach. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani RPMN, v článku 11 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je konštatované, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere a v článku 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky, podľa ktorej na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradil včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradil len časť splátok, alebo neuhradil včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

4. Po právnom posúdení sporu podľa § 5 ods. 1 až 3, § 11 ods. 1 až 3, § 33 ods. 1 a 2, § 48 ods. 1, § 75, § 77 ods. 1 až 3 zákona č. 191/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového dospel súd prvej inštancie k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti zaplatenia. V zmenke sú totiž uvedené dva údaje o zročnosti zmenky, "zaplatím za túto zmenku pre predloženie" je uvedená zročnosť zmenky na videnie a z údajov "na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia" je uvedená zročnosť zmenky na určitý čas po dátume vystavenia, a teda nemala náležitosti podľa § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb., a preto je v zmysle § 33 ods. 2 citovaného zákona neplatná. Súd prvej inštancie z dôvodu, že žalobcom predložená zmenka bola vystavená ako súčasť zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobu a žalovaným, zároveň posúdil žalobcom uplatnený nárok aj v súvislosti právnou úpravou viažucou sa na ochranu spotrebiteľa, a to podľa čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1 a 2 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 121 O.s.p., § 37 ods. 1, § 39, § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá v čl. 17 všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je neplatná, lebo nebola so žalovaným spotrebiteľom individuálne dohodnutá a je i v priamom rozpore s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Dôvodil, že v zmysle zmenky sa zmenková suma úročí zmenkovým úrokom 0,25 % denne odo dňa, kedy sa stal podľa čl. 4 všeobecných podmienok poskytnutia úveru splatný celý dlh. K samotnému vyplneniu zmenky teda veriteľ ako remitent pristúpil až v príčinnej súvislosti so zosplatením celého dlhu, pričom k zosplateniu dlhu došlo z dôvodu neplnenia zmluvných záväzkov zo strany spotrebiteľa. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil, že dojednanie dohody o vyplnení zmenky je podmienkou, ktorá je v zmysle čl. 2 písm. a) v spojení s ustanovením prílohy ods. 1 písm. c) smernice 93/13/EHS výslovne nekalá, a teda aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) v spojení s § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože umožňuje požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s neplnením jeho záväzku. Sadzba zmenkového úroku 0,25 % denne predstavuje 91,25 % ročne, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Keďže dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ide o absolútne neplatný právny úkon. Dodal, že označená úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., keďže v nej absentuje ročná úroková sadzba a RPMN, priemerná hodnota RPMN a rozpis splátok, a preto sa v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

5. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania, žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby ako aj výroku o trovách konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., § 205 ods. 2 písm. b/ a f/ O.s.p. a navrhol rozsudok zmeniť tak, že súd návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinami, pričom účastníci (strany sporu) takéto dokazovanie nenavrhl. Súd mal vychádzať len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonať len dôkazy navrhnuté účastníkmi (stranami sporu). Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, voči forme a obsahu ktorej zo strany žalovaného neboli vznesené žiadne námietky, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Neboli splnené podmienky pre vykonanie iných dôkazov než navrhnutých účastníkmi konania (stranami sporu) v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. V prejednávanej veci súd mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Predpokladom vydania rozsudku bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke na základe článku 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia, ak tak neurobil, museli byť akékoľvek iné námietky odmietnuté vzhľadom na uplatnenie koncentračnej zásady v zmysle Nariadenia a súd sám nemohol vznášať voči zmenke námietky za žalovaného. Pokiaľ teda súd z vlastnej iniciatívy vykonal dokazovanie, preukazujúce charakter žalovaného ako spotrebiteľa, hoci žalovaný sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedomáhal, uplatnenú pohľadávku nerozporoval a svojim konaním ju prakticky uznal, dospel tak k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Namietol tiež, že súd prvej inštancie sa aplikáciou zákona č. 191/1950 Sb. nezaoberal, hoci predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah a ignoroval ust. § 17 cit. zákona, v zmysle ktorého žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak nemôže urobiť sám žalovaný, tým menej tak môže urobiť súd. Pokiaľ aj žalovaný vznesie námietky, je na ňom, aby ich oprávnenosť preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na žalovanom, a nie je možné ho preniesť na žalobcu. Vytykal súdu, že vyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon, pričom tento záver vychádza len z kauzálnych námietok, ktoré nikto v konaní nevzniesol, ani nikto z účastníkov ich nepreukazoval. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Z uvedeného preto vyplýva, že zmluvný vzťah medzi žalovaným a remitentom po indosovaní je irelevantný. Poukázal tiež na rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn. 25Cdo 1839/2000 z ktorého vyplýva, že zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný a samostatný záväzok, celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky. Preto zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a je potrebné ju považovať za platnú, a uplatnený nárok žalobcu za dôvodný v celom rozsahu. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici. Nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že dohoda o vypíňacom práve blanko zmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, lebo samotný zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pripúšťal, aby na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka a limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Pretože zákon nelimitoval použitie iba istého druhu zmeniek, a teda pripustil akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blanko zmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve, žalobca mal za to, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov. Za nesprávny žalobca považoval tiež záver súdu, podľa ktorého je zmenka neplatná pre neurčitý údaj splatnosti.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP účinného od 1.7.2016) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/, b/, f/ O.s.p. v spojení s ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP, v CSP odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

9. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30. 8. 2017 o 13.20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 212, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 23. 8. 2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

11. Žalobca namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ a f/ O.s.p., t.j. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konkrétne účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle CSP ide o odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 pís. b/, d/, h/, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

13. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych predpisov a tieto aj správne vyložil, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami uvádzanými už v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, a preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

15. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby v podstate na závere, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná, na jej základe nemohlo preto dôjsť k vyplneniu zmenky a následne ani nemohlo z takto vyplnenej zmenky (na základe neplatnej zmenkovej dohody) vzniknúť právo na akékoľvek plnenie. Z neplatnej dohody nie je preto možné priznať žalobou uplatnené zmenkové nároky.

16. So záverom súdu prvej inštancie o tom, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a teda je neplatná, sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v tomto smere poukazuje na dôvody napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti týchto záverov odvolací súd uvádza nasledovné:

18. Dňa 20.10.2015 prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR spoločné stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa (uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93) v nasledujúcom znení :

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že :

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

19. Z vyššie citovaného stanoviska vyplýva, že ak vystaviteľom zmenky je spotrebiteľ, čo nepochybne bolo preukázané aj v prejednávanej veci, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená, v danom prípade zákon č. 258/2001 Z.z.

20. Takto postupoval aj súd prvej inštancie, keď po zistení, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere, súčasťou ktorej je bola dohoda o vyplnení zmenky (obsiahnutá v článku 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru), správne skúmal platnosť tejto dohody o vyplňovacom práve z hľadiska jej súladu so zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v rozhodnom znení.

21. Z článku 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu, je zrejme nasledovné znenie dohody o vyplnení zmenky: „Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmeny zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najneskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh.“

22. Okrem dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie považoval vyššie uvedenú dohodu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, na ktoré odvolací súd odkazuje a na tomto mieste ich neopakuje, odvolací súd dopĺňa, že vyššie uvedená dohoda umožňuje vyplniť zmenkovú sumu vo výške všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky, čo je v priamom rozpore s obmedzením vyplývajúcim zo zákonného ustanovenia § 4 ods. 6 zákona 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Nepochybne takáto dohoda je v neprospech spotrebiteľa, lebo mala zabezpečiť nároky v širšom, než zákonnom rozsahu.

23. V tejto časti (oddeliteľnej od ostatného obsahu zmluvy) je teda zmluva, t.j. dohoda o vyplnení zmenky, v rozpore s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., a teda neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, ak zmenkové nároky zo zmenky vyplnenej na základe neplatnej dohody o vyplnení zmenky žalobcovi nepriznal. Na vecnej správnosti napadnutého výroku rozsudku o zamietnutí žaloby nemôže pritom zmeniť nič ani nesprávny záver o neplatnosti zmenky z dôvodu uvedenia neurčitého údaju splatnosti zmenky (uviedenie dvoch rozdielnych údajov o splatnosti). V tomto smere je potrebné súhlasiť so žalobcom v tom, že text v treťom riadku zmenky „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a text v ôsmom riadku zmenky „na platenie predložiť“ v lehote štyroch rokov od vystavenia“ nie je možné považovať za dva rozdielne údaje o určení splatnosti zmenkovej sumy. Z výslovného znenia je totiž potrebné vyložiť, že text „na platenie predložiť“ je jednoznačne údajom o predkladaní zmenky na platenie a nie údajom o lehote zročnosti zmenky, ktorý je vyjadrený textom „zaplatím“. Na predmetnej zmenke teda nie sú dva rozdielne údaje zročnosti zmenky, pretože na nej nie je dvakrát uvedené „zaplatím“.

24. K ďalším odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné :

25. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (§ 150 ods. 1 a 2 CSP).

26. Súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 185 ods. 2 CSP). Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva (§ 185 ods. 3 CSP). Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (§ 295 CSP).

27. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak o tom, ktoré z označených dôkazov budú vykonané, rozhodne súd. Nejde pritom o svojvôľu súdu, ale o zabezpečenie hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania, t.j. vykonávanie dôkazov na preukázanie skutočností, ktoré sú relevantné z hľadiska rozhodnutia vo veci. Okrem dôkazov navrhnutých stranami môže súd vykonať aj iné dôkazy, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V spotrebiteľských sporoch súd pritom nie je obmedzený pri vykonávaní dôkazov iba možnosťou vykonať dôkazy navrhnuté stranami, ale môže vykonať aj ďalšie dôkazy, ak je to pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a tieto si môže zabezpečiť aj sám.

28. V prejednávanom spore bol takýto postup nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, pričom Civilný sporový poriadok je subsidiárne využiteľný aj v prípade konaní podľa Nariadenia a postup súdu podľa § 295 CSP bol teda dôvodný. Vychádzajúc z citovaného stanoviska č. 93/2015 v bode I.1, vzhľadom na okolnosti prejednávaného sporu v rámci ochrany žalovaného spotrebiteľa ex offa zabezpečiť prieskum nároku a vedomosť súdu z iného súdneho konania, že žalobcom predložená zmenka zabezpečuje nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, správne postupoval súd prvej inštancie, keď si zabezpečil listinné dôkazy, z ktorých mohol posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu. Ak teda súd na základe vykonaného dokazovania spoľahlivo zistil, že na strane žalovaného ide o spotrebiteľa a tomuto poskytol ex offa ochranu, keď žalobou uplatnený nárok skúmal aj z hľadiska jeho (ne)súladu s normami na ochranu spotrebiteľa a ak za tým účelom vykonal dôkazy, ktoré strany nenavrholi, nemožno mu vytýkať porušenie práva na spravodlivý proces.

29. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, podľa ktorej súd prvej inštancie nerešpektoval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Sb. a v ktorej žalobca vytýkal súdu, že súd sám vzniesol kauzálne námietky za žalovaného, odvolací súd uvádza, že rigidná aplikácia ust. § 17 zákona č. 191/1950 Sb. by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. § 17 citovaného zákona obsahuje úpravu, podľa ktorej kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody, s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinností na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný. Išlo by totiž o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity (viď odôvodnenie vyššie citovaného stanoviska č. 93/2015). Uvedené opakovane skonštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (uznesenie zo 16. januára 2013 sp. zn. 6MCdo/9/2012, z 21. marca 2012 sp. zn. 6Cdo/1/2012 a uznesenie sp. zn. 5Cdo/61/2012). Aj podľa záverov rozsudku Európskeho súdneho dvora sp. zn. C-419/2001 zo 14.3.2013 (Česká sporiteľňa, a.s. proti Geraldovi Feichterovi) aj v prípade, že sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, pričom ani samotné ust. § 17 zákona č. 191/1950 Sb. výslovne nezakazuje, aby súd na kauzálne námietky prihliadal ex offa. Neustanovuje výslovne, kto a aké námietky uplatňovať môže, ale len kedy ich uplatňovať nemôže (Kovařík Z.: Zákon sméneční a šekový. Komentár, C.H.BECK 2014, str. 96). Napokon ani samotné Nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by

zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých krytie je zmenka určená. Článok 7 ods. 3 Nariadenia hovorí, že súd v prípade pasivity žalovaného „vydá rozsudok“ nehovorí, že žalobe musí vyhovieť. V slovenskom právnom poriadku navyše platí ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktoré ukladá orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premĺčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

30. Z uvedeného plynie, že nič nebráni súdu, aby ex offo skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

31. V čase rozhodovania odvolacieho súdu je účinný zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa zmenil a doplnil aj zákon č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení zákona č. 659/2007 Z.z. a č. 492/2009 Z.z.

32. Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. v znení zákona č. 438/2015 Z.z. v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky, sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1 ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

33. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v prípade tzv. spotrebiteľských zmeniek povinnosťou súdu je ex offo prihliadať na námietky, ktoré by mohol vzniesť spotrebiteľ, a to aj v prípade, že sa ich sám nedovoľáva. Táto povinnosť súdu je výslovne zákonom upravená, pričom vyššie citované ustanovenie má procesnoprávny charakter, lebo upravuje procesnú činnosť súdu a vzťahuje sa teda aj na konania začaté na súde pred účinnosťou novely zákona č. 438/2015 Z.z. vzhľadom na chýbajúce prechodné ustanovenia zákona č. 438/2015 Z.z. k úprave účinnej od 23.12.2015.

34. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalobcu nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane správneho výroku o trovách konania.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto odvolací súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).